

**CENTRUL NAȚIONAL
DE EVALUARE
ȘI EXAMINARE**

**DIRECȚIA GENERALĂ
EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚARE
PE TOT PARCURSUL VIEȚII**

**MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI**

**CONCURS PENTRU OCUPAREA POSTURILOR
DIDACTICE/ CATEDRELOR DECLARATE
VACANTE/ REZERVATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMA
PENTRU**

**DISCIPLINA
LIMBA ȘI LITERATURA ITALIANĂ**

**- București-
2010**

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă se adresează tuturor absolvenților de învățământ superior profil filologic care au promovat un modul psiho-pedagogic și doresc să obțină un post didactic vacant în învățământul preuniversitar, precum și profesorilor de limba italiană din învățământul preuniversitar care se prezintă la concursurile pentru ocuparea posturilor/catedrelor vacante în învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare în vigoare din învățământul preuniversitar pentru limba italiană, cu programele pentru evaluările și examenele naționale și cu Cadrul European Comun de Referință pentru Limbile Moderne al Consiliului Europei. Competențele și conținuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităților didactice.

Programa vizează aspecte fundamentale care sunt în concordanță cu profilul absolventului de învățământ superior ce urmează să fie încadrat în învățământul preuniversitar, de exemplu: cunoașterea conținuturilor științifice fundamentale, a tendințelor în evoluția disciplinei vizate, aplicarea noilor direcții ale disciplinei respective, ale didacticii generale și ale metodicii predării; probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice; demonstrarea abilităților de comunicare empatică și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru profesia de cadru didactic, cu aplicare la predarea limbii italiene în învățământul preuniversitar.

COMPETENȚELE vizate sunt:

- cunoașterea conținuturilor disciplinei;
- utilizarea corectă și adecvată contextuală a limbii italiene;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- realizarea proiectării demersului didactic în conformitate cu cerințele curriculumului național;
- folosirea unor metode adecvate vârstei elevilor și tipului de clasă în abordarea unui text (literar/non-literar) în vederea formării și dezvoltării competențelor generale și specifice ale elevilor, conform programei școlare;
- folosirea corectă a conceptelor și noțiunilor culturale necesare situării în context istoric și cultural a unui text literar;
- folosirea unor metode variate și adecvate pentru formarea la elevi a competențelor de receptare și producere a mesajelor orale și scrise;

- folosirea unor procedee diverse și adecvate pentru formarea de competențe de comunicare și de interacțiune orală și în scris;
- folosirea unor metode variate și adecvate de evaluare a competențelor elevilor de receptare și producere a mesajelor scrise și orale și de interacțiune în diverse contexte de comunicare;
- conștientizarea și transmiterea unor atitudini interculturale pozitive;
- construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- proiectarea și realizarea demersului didactic trans-, inter- și multidisciplinar;
- construirea unui climat educativ interactiv, de cooperare, stimulat cu scopul creșterii eficienței rezultatelor activităților didactice.

TEMATICA ȘTIINȚIFICĂ

Elemente de construcție a comunicării

1. Fonetică și ortografie: Regulile de pronunție; grupuri consonantice și vocalice; accentul; eliziunea și troncamento; despărțirea în silabe; punctuația.

2. Elemente de lexicologie: formarea cuvintelor, derivarea cu sufixe și prefixe, compunerea. Relații semantice în semantica lexicală: polisemia și omonimia; sinonimia, antonimia.

3. Morfologia :

- Substantivul: genul, numărul; formarea genului feminin și a pluralului; substantive cu două forme de plural, substantive defective de singular/plural, pluralul substantivelor compuse.

- Articolul: hotărât, nehotărât, partitiv. Folosirea și omiterea articolului. Prepoziții articulate.

- Adjectivul calificativ: forme regulate, neregulate, invariabile. Gradele de comparație ale adjectivelor: forme analitice și sintetice.

- Pronumele personal: forme accentuate, neaccentuate în acuzativ și dativ, combinate; pronumele reflexiv, de politețe, posesiv, demonstrativ, relativ, interogativ, nehotărât.

Adjectivele pronominale. *Ci, vi, ne* cu valoare pronominală și adverbială.

- Numeralul: clasificare, folosirea numeralului cardinal și ordinal

- Verbul: conjugare și diateză. Modurile și timpurile. Conjugarea verbelor regulate, neregulate, defective. Folosirea auxiliarelor. Acordul participiului trecut. Folosirea formelor pronominale cu

imperativul și cu modurile impersonale. Folosirea conjunctivului. Perioada ipotetică. Concordanța timpurilor la indicativ și conjunctiv.

- Adverbul: clasificare și formare; gradele de comparație.

- Prepoziția, conjuncția, interjecția.

4. Sintaxa :

- Sintaxa propoziției și a frazei. Subiectul, predicatul, atributul, apozitia, complementul. Coordonarea și subordonarea. Propoziții implicite și explicite. Tipuri de propoziții: relativă, comparativă, completivă directă, subiectivă, temporală, modală, concesivă, consecutivă, cauzală, condițională, finală.

5. Elemente de pragmalingvistică :

- actele de limbaj; enunțuri-tip de realizare a diferitelor tipuri de acte;

- tipuri de discurs/text: descriptiv, narativ, poetic, argumentativ, informativ și expozitiv – caracteristici generale, moduri de structurare în perspectiva aplicațiilor didactice.

N.B. Subiectele vor fi tratate în special din perspectiva aplicării la clasă și din cea a dificultăților de achiziție specifice elevilor.

Bibliografie:

1. Maurizio Dardano, Pietro Trifone, *La Lingua italiana*, Zanichelli, Bologna, 1996 (sau orice ediție ulterioară);
2. Mihaela Cârstea Romașcanu, *Gramatica limbii italiene*, București, Ed. Științifică, 1971;
3. Mariana Cuza, *Corso di lessicologia*, CMU, 1974;
4. Rodica Sârbu, Haritina Gherman, *Gramatica limbii italiene*, București, Ed. Gramar, 1994.

Literatura italiană

1. Dante: *Divina Commedia*
2. Petrarca: *Il Canzoniere*
3. Boccaccio: *Il Decameron*
4. Goldoni și reforma teatrului: *La Locandiera*; *I Rusteghi*; *La Bottega del caffè*
5. Manzoni – creatorul romanului istoric
6. Leopardi – reprezentant al romantismului italian
7. Verga și verismul: *I Malavoglia*, nuvelistică: *Vita dei campi*

8. Svevo: *La coscienza di Zeno*
9. Pirandello: *Novelle per un anno*; *IL fu Mattia Pascal: Sei personaggi in cerca d'autore*, Enrico IV
10. Ungaretti: *Allegria; Sentimento del tempo*
11. Montale: *Ossi di seppia*
12. Buzzati: *Sessanta racconti*

Bibliografie:

1. Giulio Ferroni, *Storia della letteratura italiana*, Einaudi, Torino, 1996 sau ed.succesive.
2. Ugo Dotti, *Autori e testi*, Laterza, Bari, 1991 sau ed.succesive
3. Mario Ricciardi, *La letteratura in Italia – Profilo storico*, Bompiani, Milano, 1992 sau ed.succesive
4. Baldi, Giusso, Razzetti, Zaccaria, *Dal testo alla storia, dalla storia al testo*, Paravia, Torino, 1993
5. Romano Luperini, Pietro Cataldi, Lidia Marchiani, *La scrittura e l'interpretazione*, Palumbo, Palermo, 1998
6. Mario Pazzaglia, *Letteratura italiana*, Zanichelli editore, Milano 1993

Didactica generală și metodică predării limbii italiene

1. Obiectivele predării/ învățării limbii italiene conform Curriculum-ului Național actual.
2. Forme de organizare și proiectare didactică: proiectarea didactică, condiție a unei activități didactice de calitate; funcțiile proiectării didactice; conținutul și nivelul proiectării didactice; elaborarea de proiecte pentru unități didactice și secvențe de instruire.
3. Mijloacele de învățământ și integrarea acestora în activitatea didactică: mijloacele de învățământ, suport al activității didactice; valoarea psihopedagogică a mijloacelor de învățământ; modalități de selecționare și utilizare a mijloacelor de învățământ.
4. Formarea competențelor lingvistice (fonetică și ortografie, lexic, gramatică).
5. Formarea competențelor de comunicare (receptarea mesajului oral, exprimarea orală, receptarea mesajului scris, exprimarea în scris).
6. Modalități specifice de prelucrare didactică a elementelor de cultură și civilizație italiană. Exploatarea didactică a documentului autentic.

7. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: obiectivele și funcțiile evaluării școlare; strategii de evaluare a randamentului școlar; rolul și importanța evaluării în educarea capacității de autoapreciere, prevenirea eșecului școlar, stimularea performanței școlare și dezvoltarea personalității elevilor; modalități de elaborare a probelor de evaluare și a itemilor .

8. Dinamica relației profesor – elev în procesul de învățământ

Bibliografie:

1. ***Ghid de evaluare – Limbi moderne, SNEE, Ed. Aramis, 2001.
2. ***Ghid metodologic, aria curriculară Limbă și comunicare – liceu, MEN, CNC, 2002.
3. ***Psihopedagogie, Ed. Spiru Haret, Iași, 1995.
4. ***La Nuova Italia, 1999.
5. Balboni, P., Didattica dell' italiano a stranieri, Bonacci, Roma, 1994
6. Corda, Costa, M., Misurare e valutare le competenze linguistiche. Guida scientifico-pratica per gli insegnanti,
7. Cosăceanu, A. Didactica limbilor străine. Reconstrucția disciplinară, Editura Universității București, 2003, cap.V Programele școlare în vigoare
8. Dragomir. M., Managementul activității didactice, Ed. Eurodidact, Cluj-Napoca, 2003
9. Freddi, D., Glotodidattica. Fondamenti, metodi e tecniche, UTET, Torino, 1998
10. Iucu, R., Managementul și gestiunea clasei de elevi, Editura Polirom 2000.
11. Joița, E., Eficiența instruirii, EDP, București, 1998.
12. Radu I., Evaluarea procesului de învățământ, EDP, 2001.
13. Radu, I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj, 1995
14. Stoica, A (coord.) Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori, Ed. Prognosis, București, 2001.
15. Strungă, C. Evaluarea școlară, Editura de Vest, Timișoara, 1999. Roma, 1994

Anexa nr. 2 la OMECTS nr. 5620/ 11.11.2010

Autori: Geogescu Mirela Mihaela, prof. grad I

Manea- Busuioc Mihaela, prof. grad I

Popescu Marioara, prof. grad II

Coordonator: prof. Gabriela Guțu